

PATIENTPARTICIPATIECULTUUR PEILING 2021-2022

1. INLEIDING

In het kader van het ondersteuningsplan bij het uitvoeren van het derde meerjarenprogramma “coördinatie kwaliteit en patiëntveiligheid 2018-2022” van de FOD Volksgezondheid organiseerde de Universiteit Gent, in samenwerking met het Universitair Ziekenhuis Gent een patiëntparticipatie- cultuur peiling. Voor deze peiling werd een zelfevaluatie tool ontwikkeld voor zorgverleners die rechtstreeks betrokken zijn bij de klinische zorg, met name arts-specialisten (ook arts-specialisten in opleiding), verpleegkundigen en (psycho)therapeuten en andere gezondheids-beoefenaars, die minstens 6 maanden werkzaam zijn op hun afdeling.

Deze **online bevraging** werd in ons ziekenhuis afgenomen **van 22/9/2021 tot en met 8/10/2021** en had als doel het **meten van de afdelingscultuur rond patiëntparticipatie en de houding tegenover de participatie van de zorgvrager** in het kader van patiëntveiligheid.

Aan het onderzoek hebben 37 zorginstellingen, waaronder algemene ziekenhuizen (AZ), psychiatrische centra (PC), psychiatrische ziekenhuizen (PZ) en PAAZ- afdelingen deelgenomen. Karus had liefst 135 deelnemers van de 1241 deelnemers en behaalde hierdoor de hoogste responscore (10,9%). Volgende afdelingen werden weerhouden voor de analyse van het rapport: Balans, Cadans, Kompas, Hestia, Kasteelplus, Moeder en Baby, Kaap, Jovo, Dam, Dageraad, Prisma en Lavi.

Demografische gegevens van de respondenten uit Karus:

Beroepsgroep	Psychiatrisch verpleegkundige (41,9%)
	Psycholoog (14,1%)
	Verpleegkundige 13,3%)
	Andere (8,9%)
	Sociaal werker/ maatschappelijk werker (5,9%)
	Psychomotorisch therapeut (5,2%)
	Non-verbale therapeut (3%)
	Niet verpleegkundig (2,2%)
	Ergotherapeut (2,2%)
	Arts-specialist (1,5%)
	Opvoeder/ orthopedagoog (1,5%)
	Assistent in de psychologie (0,7%)
Geslacht	Mannen: 20.7 % Vrouwen: 79.3%
Leeftijd	< 25 jaar (3,7%)
	25 – 34 jaar (20,7%)
	35 – 44 jaar (28,9%)
	45 – 54 jaar (25,9%)
	>55 jaar (20,7%)

2. RESULTATEN PATIENTPARTICIPATIECULTUUR

Dankzij de enorme deelname aan het onderzoek hebben we de resultaten binnen Karus goed in beeld kunnen brengen. We kunnen stellen dat er binnen Karus een **zeer open en positieve cultuur** is over patiëntparticipatie. De meerderheid van de afdelingen ervaren dat het ziekenhuismanagement zorgt voor een **werkklimaat dat patiëntparticipatie bevordert**. De leidinggevende wordt gezien als **meest** ondersteunend t.a.v. patiëntparticipatie. Dit weerspiegelt zich in een positieve houding van de leidinggevende ten opzichte van patiëntparticipatie op de afdeling. Medewerkers ondervinden steun bij collega's inzake patiëntparticipatie. Collega's moedigen elkaar aan om de zorgvragers te betrekken in de zorg.

De medewerkers voelen zich **bekwaam** om zorgvragers te laten participeren. Een tekort aan bestaande wordt gezien als een belemmering om aan patiëntparticipatie te doen. Karus **scoort hoog** op vlak van **informatievoorziening naar de zorgverleners**. Zowel feitelijke als uitdagende vragen worden door de medewerkers als positief ervaren en laat **open communicatie en dialoog** met de zorgvrager toe.

Binnen Karus worden al zeer veel verschillende methodes gebruikt om de zorgvrager te betrekken in de zorg. Enkele methodes zoals een patiënten panel, observaties samen met zorgvrager, samenwerken met zelfhulpgroepen en patiëntenraden worden gezien als een hoge meerwaarde maar worden in verhouding in mindere mate toegepast.

In vergelijking met de gemiddelde scores van de deelnemende AZ, PZ/PC en PAAZ- organisaties **scoort Karus in het algemeen hoger** op bijna alle onderdelen over patiëntparticipatie.

3. REFERENTIES

Punnewaert E., Malfait S., Van Hecke A., Eeckloo K. (2022) Patiëntenparticipatiecultuur Peiling 2021- 2022 - Meerjarig programma Patiëntveiligheid (2018-2022). Universiteit Gent.
